

ภาค. 18
วันที่ 21 พ.ค. 67
เวลา 17.05

ที่ กค ๑๐๐๕/ ๑๐๐๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๕๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๒

๓. รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๓

๔. รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๔

๕. รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน (คณะกรรมการฯ) ได้รายงานมาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ที่บัญญัติว่า “เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี” และเป็นไปตามมาตรา ๙ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (พระราชบัญญัติฯ) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชน (รายงานฯ) ประจำปีให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

มาตรา ๙ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่รายงานฯ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง จึงได้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบรายงานฯ ประจำปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

- ไม่มี -

๓.สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๙ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติฯ คณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบรายงานฯ ประจำปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

เนื่องจากพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการฯ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังในฐานะนายทะเบียนสถาบันการเงินประชาชน (นายทะเบียนฯ) จึงมุ่งเน้นการออกกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน รวมถึงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ โดยได้ออกประกาศคณะกรรมการฯ จำนวน ๑๒ ฉบับ ประกาศนายทะเบียน จำนวน ๓ ฉบับ และได้มีการลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ จำนวน ๔ ครั้ง

/ ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ แม้ว่ามืองค์กรการเงินชุมชนหลายแห่งที่ให้ความสนใจและความประสงค์ที่จะยกระดับเป็นสถาบันการเงินประชาชน แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับได้ไม่นานและองค์การการเงินชุมชนจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาเตรียมความพร้อมในการดำเนินการด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น ในปี ๒๕๖๒ จึงยังไม่มีมืองค์กรการเงินชุมชนที่ยื่นคำขอและได้รับจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชน โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ในฐานะหน่วยงานของนายทะเบียนฯ และธนาคารผู้ประสานงานจะประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่องค์การการเงินชุมชนจะได้รับจากการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์และการลงพื้นที่อย่างต่อเนื่องต่อไป

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

ในปี ๒๕๖๓ นายทะเบียนฯ ได้ออกประกาศและคำสั่งนายทะเบียนฯ จำนวน ๒ ฉบับ นอกจากนี้ ธนาคารผู้ประสานงานทั้ง ๒ แห่ง ได้แก่ ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมองค์การการเงินชุมชน จำนวน ๓๐๙ แห่ง เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กฎหมายกำหนด อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โรคโควิด-๑๙) ส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมขององค์การการเงินชุมชน ทำให้องค์กรการเงินชุมชนหลายแห่งชะลอการยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชน ส่งผลให้ในปี ๒๕๖๓ มืองค์กรการเงินชุมชนยื่นคำขอจดทะเบียนและได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชน จำนวน ๓ แห่ง

ทั้งนี้ ณ สิ้นปี ๒๕๖๓ สถาบันการเงินประชาชนทั้ง ๓ แห่ง มีจำนวนสมาชิกรวม ๓๖๗ คน ยอดเงินค่าหุ้นรวม ๒.๓๓ ล้านบาท ยอดเงินรับฝากรวม ๑๖.๗๙ ล้านบาท ยอดเงินกู้รวม ๑๓.๑๕ ล้านบาท และมีผลกำไรสุทธิรวม ๐.๕๐ ล้านบาท

นอกจากนี้ จากการติดตามผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฯ พบว่า (๑) รูปแบบการดำเนินงานขององค์การการเงินชุมชนไม่ตรงกับหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด และ (๒) การแปลงสภาพจากองค์การการเงินชุมชนเป็นสถาบันการเงินประชาชนจะเกิดภาระต้นทุนทางภาษีและค่าธรรมเนียม ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้มอบหมายให้ สศค. ในฐานะหน่วยงานของเลขานุการคณะกรรมการฯ ศึกษาแนวทางในการสนับสนุนมาตรการทางภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อช่วยลดภาระต้นทุนในการแปลงสภาพเป็นนิติบุคคล และการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน และประสานธนาคารผู้ประสานงานให้เตรียมความพร้อมองค์การการเงินชุมชนให้มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่พระราชบัญญัติฯ กำหนดต่อไป

๓.๓ รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

ในปี ๒๕๖๔ นายทะเบียนฯ ได้ออกประกาศนายทะเบียนฯ จำนวน ๑ ฉบับ และเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนและช่วยให้สถาบันการเงินประชาชนมีภาระต้นทุนที่ลดลง จึงได้มีการออกกฎหมายยกเว้นภาษีและลดหย่อนค่าธรรมเนียม จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๗๓๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินสำหรับการจัดตั้งและการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เป็นต้นมา

ทั้งนี้ เนื่องจากองค์การการเงินชุมชนหลายแห่งยังคงชะลอการยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชน จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงมีมืองค์กรการเงินชุมชนได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชนเพิ่มเติม จำนวน ๒ แห่ง

ณ สิ้นปี ๒๕๖๔ มีสถาบันการเงินประชาชนที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งรวมทั้งสิ้นจำนวน ๕ แห่ง มีสมาชิกรวม ๑,๑๙๒ คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๒๗.๔๗ ยอดเงินค่าหุ้นรวม ๑๖.๒๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๕๔๘.๗๒ ยอดเงินรับฝากรวม ๕๙.๓๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๕๓.๒๘ ยอดเงินกู้รวม ๔๑.๑๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๑๒.๔๘ และผลกำไรสุทธิรวม ๓.๐๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๕๐๒.๖๔

นอกจากนี้ จากการติดตามผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฯ พบว่า ประกาศคณะกรรมการฯ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีความเข้มงวดและไม่สอดคล้องกับบริบทของสถาบันการเงินประชาชนหลายแห่งซึ่งอยู่ในช่วงแรกตั้ง ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้มอบหมายให้ สศค. ในฐานะหน่วยงานของเลขาธิการคณะกรรมการฯ รวบรวมปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการฯ เพื่อนำมาประกอบการปรับปรุง แก้ไข และผ่อนปรนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถาบันการเงินประชาชนในปัจจุบันโดยต้องมีให้กระทบต่อฐานะทางการเงินและเสถียรภาพของสถาบันการเงินประชาชน

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนประจำปี ๒๕๖๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

ในปี ๒๕๖๕ คณะกรรมการฯ ได้ออกประกาศคณะกรรมการฯ ฉบับใหม่และปรับปรุงแก้ไขประกาศคณะกรรมการฯ ฉบับเดิม รวมจำนวน ๗ ฉบับ นอกจากนี้ นายทะเบียนฯ ได้ออกคำสั่งนายทะเบียนฯ ฉบับใหม่และปรับปรุงแก้ไขคำสั่งนายทะเบียนฯ ฉบับเดิม รวมจำนวน ๒ ฉบับ และได้มีการลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ จำนวน ๑ ครั้ง

ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ทยอยปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มืองค์กรการเงินชุมชนมายื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชนเพิ่มขึ้น จำนวน ๔ แห่ง

ณ สิ้นปี ๒๕๖๕ มีสถาบันการเงินประชาชนที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งรวมทั้งสิ้นจำนวน ๙ แห่ง มีสมาชิกรวม ๒,๔๑๑ คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๑๐๒.๒๖ ยอดเงินค่าหุ้นรวม ๓๒.๒๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๙๘.๗๐ ยอดเงินรับฝากรวม ๑๙๑.๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๒๒.๓๐ ยอดเงินกู้รวม ๑๑๒.๓๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๑๗๓.๒๒ และผลกำไรสุทธิรวม ๕.๘๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๙๕.๕๑

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันยังมีความจำเป็นต้องประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง เนื่องจากมืองค์กรการเงินชุมชนจำนวนมากที่ยังไม่รับรู้เกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการส่งเสริมการออมและสวัสดิการของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ดำเนินงาน มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน คณะกรรมการฯ จะพิจารณาประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนประกอบการกำหนดแนวทางและนโยบายที่เหมาะสมกับสถาบันการเงินประชาชนต่อไป

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนในแต่ละปี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางสนับสนุนการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนในการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ดำเนินการ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

- ไม่มี -

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี -

๗. ข้อมูลหมายเหตุและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๙ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่รายงานฯ ให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๘. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๙ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติฯ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีทราบรายงานฯ ประจำปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ตามที่คณะกรรมการฯ รายงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเศรษฐา ทวีสิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กองนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน

โทร. ๐ ๒๑๖๙ ๗๑๒๗ ถึง ๓๖ ต่อ ๑๒๒ (รัฐกิจ)

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๐ ๒๑๖๙ ๗๑๓๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rattakitp@fpo.go.th